

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

Academic Administration of School Administrators Under the Pathumthani
Primary Educational Service Area Office 2

นิสาชล โทจำปา

Nisachon Thojampa

โรงเรียนวัดแสงสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

Wat Saengsan School, Pathumthani Primary Educational Service Area Office 2

e-mail: erng.3010@gmail.com

Received: February, 8 2022

Revised: February, 22 2022

Accepted: February, 25 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบสำรวจ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการในสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำแนกตามตำแหน่งงาน ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา จำนวน 108 คน จาก 54 โรงเรียน ซึ่งได้จากการสุ่มโดยวิธีแบ่งชั้นภูมิตามสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นมาตราส่วน ประมาณค่าตามแนวคิดของ สลิดิที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) โดยใช้วิธีเปรียบเทียบรายคู่แบบ Scheffe และ LSD

ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 มีสภาพการบริหารงานวิชาการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนและด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และ 2) ผลเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำแนกตาม ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการ, ผู้บริหารสถานศึกษา, ประถมศึกษา

ABSTRACT

The purposes of this research study were to study and compare the academic administration of school administrators under the Pathumthani primary educational service area office 2. The research methodology was a survey research. Sample in this study were school administrators and teachers who responsible for academic aspects of schools under the Pathumthani primary educational service area office 2, classified by rank of working experience, and school size. The sample size was 108 from 54 schools, which were selected by proportional stratified random sampling technique. The implementation in collecting the data was a rating scale questionnaire of Likert-Five's scale. The statistics utilized in analyzing the data were percentages, means, standard deviations, t-test, and F-test with the Scheffe and LSD pair comparison method.

The results of the research were found that: 1) Academic administration of educational institute administrators under Pathum Thani Primary Educational Service Area Office 2 had a high level of overall academic administration. When the mean is sorted in descending order as follows: in terms of the development of quality assurance systems within educational institutions in terms of measuring, evaluating and comparing the results of learning and developing the learning process; and 2) the results comparing the results of academic administration of the administrators of educational institutions under the Office of Primary Education Service Areas. Study Pathum Thani Region 2 Classified by position, work experience and the size of the school. There was a statistically significant difference at the 0.05 level.

Keywords: Academic Administration, School Administrator, Primary Education

---

บทนำ

การศึกษานับว่าเป็นสิ่งสำคัญถือเป็นปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิตของมนุษย์เป็นพื้นฐานในการพัฒนาในทุกๆ ด้าน แต่ในปัจจุบันพบว่าการจัดการศึกษาทุกระดับได้ประสบปัญหาสำคัญคือผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนค่อนข้างต่ำหลักสูตรที่ใช้มีเนื้อหาสาระแน่นเกินไป หลักสูตรปัจจุบันเน้นการคิดวิเคราะห์ แต่รูปแบบการสอนยังไม่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะดังกล่าว ผู้บริหารสถานศึกษาบางส่วนยังไม่ได้รับการอบรมให้ปฏิบัติหน้าที่ อย่างมีประสิทธิภาพขาดความรู้ความเข้าใจในการบริหารงานทำให้ขาดทักษะในการบริหารและการจัดการด้านการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2556: 10)

การบริหารงานวิชาการนับว่าเป็นหัวใจที่มีความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาและเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษา จากการศึกษาของวิมล เดชะ เรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนตีประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมและรายด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากโดยเรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่มีวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน แตกต่างกันมีความคิดเห็นในด้านการพัฒนาสื่อและการนำไปใช้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ชัญญา พงษ์ชัย และคณะ, 2556) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านสื่อการเรียนการสอน รองลงมาคือด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล (อภิชา พุ่มพวง, 2559) ได้ศึกษา ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาจังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 ผลการศึกษาพบว่าปัญหาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ตามลำดับ (วรรณกร ศรีรอด, ยุพดี ทองโคตร และขวัญตา ตาเหล็ก, 2560) ได้ศึกษา ปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเครือข่ายเฝ้าไร่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า ปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเครือข่ายเฝ้าไร่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการศึกษาในชั้น เรียน การประกันคุณภาพการศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศภายใน ด้านการวัดผลและประเมินผล การศึกษา และด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร

จากการสรุปของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2556) ได้ดำเนินการวิเคราะห์สภาพการจัดการศึกษาพบว่าการจัดการศึกษาพบจุดอ่อนหลายด้าน เช่น ด้านการบริหารการศึกษาพบว่า ขนาดของโรงเรียนแต่ละขนาดซึ่งมี 3 ขนาดคือ โรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก มีจุดอ่อนที่แตกต่างกันที่เห็นได้ชัดคือโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดใหญ่ โดยโรงเรียนขนาดเล็กจำนวนมากยังขาดศักยภาพ ทั้งด้านบุคลากร ครูภัณฑ์ และวัสดุการศึกษา ขาดการพัฒนาวิชาการ และคุณภาพมาตรฐานของการจัดการศึกษา จากข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ได้ศึกษาเพิ่มเติมพบว่าคุณภาพด้านการจัดการศึกษาของไทยมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับบริบทของสถานศึกษาที่จัดการศึกษา เช่น บริบทด้านขนาดของสถานศึกษา สถานที่ตั้ง พบว่าโรงเรียนขนาดใหญ่จะมีคะแนนเฉลี่ยสูงโรงเรียนในกรุงเทพมหานครและโรงเรียนในภาคกลางมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด และเมื่อเปรียบเทียบทุกด้านพบว่าโรงเรียนสาธิต และโรงเรียนเอกชนมีคะแนนสูงสุดทุกด้าน ในขณะที่โรงเรียนขนาดเล็กมีคะแนนเฉลี่ยที่น้อยกว่าจึงทำให้

สรุปได้ว่าคุณภาพของการจัดการศึกษาของไทยมีความแตกต่างกันตามสภาพภูมิประเทศเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ (พร้อมพิไล บัวสุวรรณ, 2556)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบต่อการจัดการศึกษา ในระดับก่อนประถมศึกษา ประถมศึกษา และมัธยมศึกษาตอนต้น ได้พยายามยกระดับมาตรฐานการศึกษาให้สูงขึ้นโดยตลอดและมีความเชื่อประการหนึ่งว่าหากการบริหารโรงเรียนมีแนวทางการจัดการศึกษาที่ดีหรือมีมาตรฐานแล้วย่อมจะช่วยให้การเรียนการสอน การดำเนินงานด้านอื่นๆ ในโรงเรียนมีประสิทธิภาพและคุณภาพ นักเรียนจะได้รับการพัฒนาสู่มาตรฐานตามลำดับเช่นเดียวกันในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ซึ่งมีโรงเรียนอยู่ทั้งหมด 71 โรงเรียน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2, 2562) โดยภาพรวมแล้วผลการจัดการศึกษายังอยู่ในระดับที่ไม่น่าพอใจ ดังจะเห็นได้จาก รายงานผลการประเมินคุณภาพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในปีการศึกษา 2561 และปีการศึกษา 2562 ของหน่วยศึกษานิเทศก์ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2, 2562: 13-14) อีกทั้งผลการทดสอบระดับชาติในปีการศึกษา 2561 เทียบกับปีการศึกษา 2562 พบว่าสาระการเรียนรู้ที่มีระดับคะแนนลดลงคือ สาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ สาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ และสาระการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ จะเห็นได้ว่าคะแนนแต่ละกลุ่มสาระยังไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดตามเกณฑ์ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากำหนดไว้ จากปัญหาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ดังที่ได้กล่าวมาแล้วนั้นนับว่าเป็นปัญหาสำคัญที่ควรได้รับการปรับปรุงแก้ไขโดยด่วนเพื่อให้สอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติ

จากสภาพปัญหาดังกล่าวจึงสรุปได้ว่า มีความจำเป็นต้องมีการปฏิรูปการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะคุณภาพของผู้เรียน เพื่อให้สามารถเผชิญปัญหาและการเปลี่ยนแปลง ดำรงตนในสังคมได้อย่างมีความสุขและร่วมรับผิดชอบพัฒนาชุมชน ประเทศชาติและสังคม

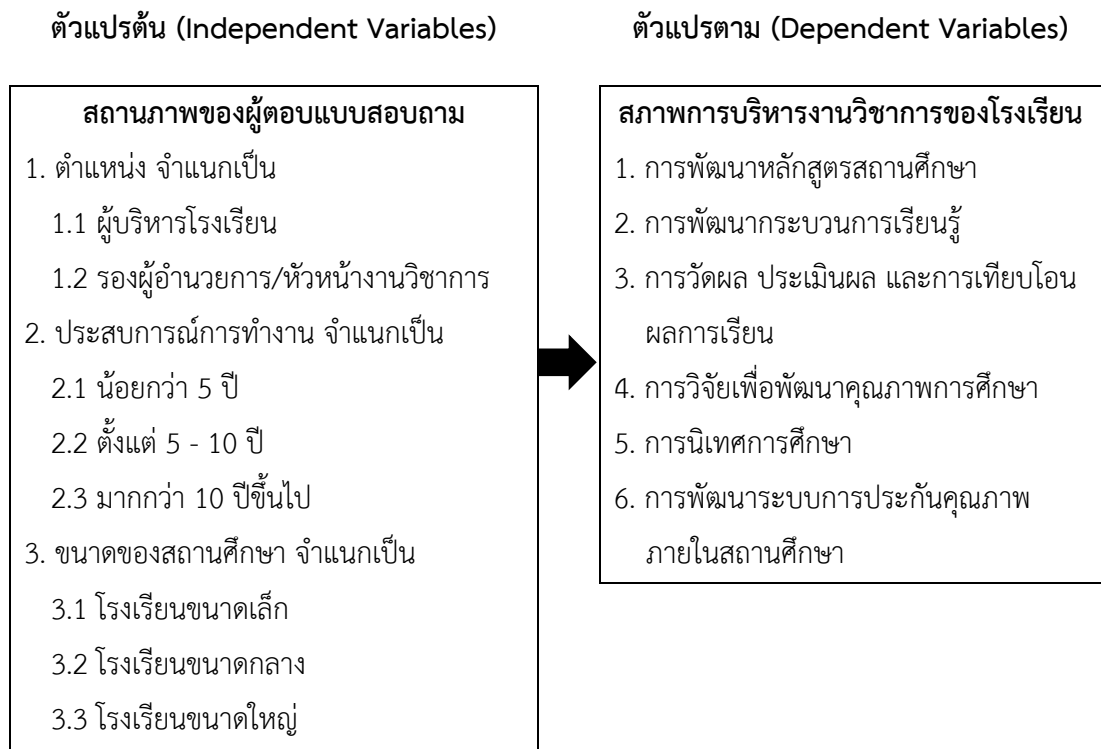
ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ทั้งนี้เพื่อให้ได้สารสนเทศนำไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาปรับปรุงการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำแนกตาม ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีต่างๆ โดยตัวแปรตามที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้จากการสังเคราะห์งานของนักการศึกษาหลายท่านได้แก่ กิติมา ปริดีติลล (2552: 57-58) Miller (1965) กมล ภูประดิษฐ์ (2554: 9-18) ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2557: 3-4) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ทั้งหมด 6 ด้าน คือ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัด ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน 4) การศึกษาและพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การนิเทศการศึกษา และ 6) การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนการกำหนดตัวแปรต้น ซึ่งได้จากการสังเคราะห์งานวิจัยจากหลายท่าน ได้แก่ นิลวรรณ วัฒนา (2556) และจินตหรา ศรีเมือง (2556)

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามประเภทมาตราประเมินค่า (Rating Scale) (Best, John W. and Kahn, James V., 2006: 310) แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ประสบการณ์การทำงาน สถานภาพตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน ลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) (Best, John W. and Kahn, James V., 2006: 310)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จากงานวิชาการ 6 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การนิเทศการศึกษา และ 6) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต

เครื่องมือที่ใช้วิจัยในครั้งนี้เป็นแบบสอบถามการบริหารวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 มีขั้นตอนการสร้างดังนี้

1. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามตามมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ ของลิเคิร์ต (Likert's Scale) (Best, John W. and Kahn, James V., 2006: 330)

2. สร้างแบบสอบถามในแต่ละตอน โดยให้เนื้อหาของข้อคำถามสอดคล้องกับนิยามศัพท์เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ 6 ด้านและวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นขอความเห็นจากอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้มีความถูกต้อง เหมาะสม ความครอบคลุมของเนื้อหา และการใช้ภาษาในแบบสอบถาม

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วตามคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน พิจารณา ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (สุขุม มูลเมือง, 2560: 9) และนำแบบสอบถามจากผู้ทรงคุณวุฒิไปคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item Objective Congruence: IOC) ของข้อคำถามในแต่ละข้อเพื่อเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไปได้ 34 ข้อ จาก 34 ข้อ

5. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหาร 15 คนและครูผู้รับผิดชอบงานวิชาการ 15 คน ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (สุขุม มูลเมือง, 2560: 10) การทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.94 และค่าความเชื่อมั่นรายข้ออยู่ระหว่าง 0.154-0.789 โดยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งการประเมินความเที่ยงสัมประสิทธิ์แอลฟาได้มีการพิจารณาจากเกณฑ์การประเมินความเที่ยงสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ดังนี้ (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2554)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้จากผู้อำนวยการและครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำนวน 54 โรงเรียน มีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี เสนอต่อผู้บริหารของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล พร้อมกับนัดหมาย วัน เวลา ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของครูและผู้บริหารแต่ละโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและครูของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 108 คน โดยผู้วิจัยเดินทางแจกแบบสอบถามและเก็บข้อมูลด้วยตัวเองทั้งหมด 108 คน ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้ง 108 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้จัดกระทำและทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้คืนมาทั้งหมดมาจัดกระทำดังนี้

1.1 ลงรหัสหมายเลขแบบสอบถามแต่ละฉบับตามตัวแปรที่ศึกษาและบันทึกข้อมูลเป็นไฟล์ฐานข้อมูล

1.2 นำข้อมูลในฐานข้อมูลในหัวข้อ 1.1 มาทำการคำนวณสถิติซึ่งคำนวณโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS

2. การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

2.1 แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูล ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน ขนาดของสถานศึกษา โดยคำนวณ ความถี่ และค่าร้อยละ

2.2 แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ในขอบข่ายงานวิชาการ 6 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การนิเทศการศึกษา และ 6) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยรวม รายด้านและรายข้อ จำแนกตามตัวแปรต้น ซึ่งเสนอเป็นตารางความเรียง

2.3 เปรียบเทียบระดับการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ในขอบข่ายงานวิชาการ 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) ด้านการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) ด้านการนิเทศการศึกษา และ 6) ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจำแนกตาม ประสบการณ์การทำงาน สถานภาพตำแหน่ง และขนาดของโรงเรียน โดยใช้สถิติทดสอบ t-test กรณีประชากรกลุ่มย่อยมี 2 กลุ่มและเป็นอิสระต่อกัน และ F-test

กรณีประชากรกลุ่มย่อยมีมากกว่า 2 กลุ่มและเป็นอิสระต่อกัน เนื่องจากความแปรปรวนของประชากร เป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้น แต่หากพบว่าไม่เป็นไปตามข้อตกลงหรือละเมิดข้อตกลง จะต้องใช้ Separate variance

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ค่าสถิติที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ค่าร้อยละ หัรบค่านวนค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถาม
2. ค่าอำนาจจำแนกราย ซึ่งหาได้จากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของคะแนนข้อคำถามแต่ละข้อ

คำถามกับคะแนนรวมของแบบสอบถามโดยการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS

3. ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค

สถิติพื้นฐาน

1. ค่าร้อยละ ใช้คำนวณเรื่อง สถานภาพ ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน

2. ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สำหรับวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ในขอบข่ายงานวิชาการ 6 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การนิเทศการศึกษา และ 6) การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

สถิติที่ใช้ตรวจสอบสมมติฐาน

1. ค่าสถิติ t-test สำหรับทดสอบสมมติฐานความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกันและเพื่อทดสอบสมมติฐานความแตกต่างของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง

2. ค่าสถิติ F-test สำหรับวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานความแตกต่างของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียนที่ปฏิบัติงาน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA)

หากพบว่ามีค่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ต้องทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Sheffe's Method) หรือตรวจสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธี LSD (Least Significant Difference) ในกรณีที่ไม่สามารถตรวจสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe) ได้ (Pallanr, Julie, 2001: 179; อ่างถึงใน สุขุม มูลเมือง, 2560: 152)

ผลการวิจัย

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยรวมทั้ง 6 ด้านมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 ($\bar{X}$ = 3.92) ซึ่งอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 ($\bar{X}$ = 4.44) ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.208 ($\bar{X}$ = 4.21) ซึ่งอยู่ในระดับมาก และด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.14 ($\bar{X}$ = 3.14) ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

ส่วนค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละด้านพบว่า มีค่าคะแนนอยู่ตั้งแต่ 0.28 ถึง 3.07 คะแนน โดยมีข้อคำถามด้านการนิเทศการศึกษามีค่าคะแนนส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานน้อยที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่าความแตกต่างของคะแนนแต่ละคนในการตอบด้านการนิเทศการศึกษาแตกต่างกันน้อยที่สุด ส่วนด้านที่มีคะแนนส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมากที่สุดคือด้าน ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาคือมีคะแนนส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.07 คะแนน แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นในเรื่องนี้ของผู้ตอบในกลุ่มมีความแตกต่างกันมาก ส่วนความแตกต่างของความคิดเห็นในด้านอื่น ๆ ก็มีความเห็นแตกต่างกันมากน้อยลดหลั่นกันไปตามลำดับของคะแนนส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแต่ละด้าน

ผลการทดสอบสมมติฐาน ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความเห็นด้านการพัฒนาหลักสูตรระหว่างกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มรองฝ่ายวิชาการหรือหัวหน้าวิชาการพบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 ค่าคะแนนส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.47 และค่าเฉลี่ย 4.11 ค่าคะแนนส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.47 ตามลำดับ ค่าสถิติทดสอบ t มีค่าเท่ากับ -2.21 ที่องศาอิสระ ($n_1 + n_2 - 2$) = 106 ผลการทดสอบพบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐานทางสถิติและยอมรับสมมติฐานวิจัย สรุปว่าความเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร ของกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มรองฝ่ายวิชาการหรือหัวหน้าวิชาการมีความแตกต่างกัน โดยกลุ่มรองฝ่ายวิชาการหรือหัวหน้าวิชาการมีความเห็นว่ารระดับการพัฒนาด้านหลักสูตรมากกว่าความเห็นของกลุ่มผู้บริหาร

ผลการทดสอบสมมติฐาน ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความเห็นด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ระหว่างกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มรองฝ่ายวิชาการหรือหัวหน้าวิชาการพบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 ค่าคะแนนส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.34 และค่าเฉลี่ย 4.124 ค่าคะแนนส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.36 ตามลำดับ ค่าสถิติทดสอบ t มีค่าเท่ากับ -2.08 ที่องศาอิสระ ($n_1 + n_2 - 2$) = 106 ผลการทดสอบพบว่า มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐานทางสถิติและยอมรับสมมติฐานวิจัย สรุปว่าความเห็นเกี่ยวกับการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มรองฝ่ายวิชาการหรือหัวหน้าวิชาการมีความแตกต่างกัน โดยกลุ่มรองฝ่ายวิชาการหรือหัวหน้าวิชาการมีความเห็นว่ารระดับการพัฒนาระบบการเรียนรู้มากกว่าความเห็นของกลุ่มผู้บริหาร

ผลการทดสอบสมมติฐาน ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความเห็นด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนระหว่างกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มรองฝ่ายวิชาการหรือหัวหน้าวิชาการพบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ

4.18 ค่าคะแนนส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.37 และค่าเฉลี่ย 4.23 ค่าคะแนนส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.38 ตามลำดับ ค่าสถิติทดสอบ t มีค่าเท่ากับ -0.65 ที่องศาอิสระ $(n_1 + n_2 - 2) = 106$ ผลการทดสอบพบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จึงยอมรับสมมติฐานทางสถิติ และปฏิเสธสมมติฐานวิจัย สรุปว่าความเห็นเกี่ยวกับการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนรู้ของกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มรองฝ่ายวิชาการหรือหัวหน้าวิชาการไม่แตกต่างกัน โดยกลุ่มรองฝ่ายวิชาการหรือหัวหน้าวิชาการมีความเห็นว่ารระดับการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนรู้นั้นมากกว่าความเห็นของกลุ่มผู้บริหาร

ผลการทดสอบสมมติฐาน ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความเห็นด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาระหว่างกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มรองฝ่ายวิชาการหรือหัวหน้าวิชาการพบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.078 ค่าคะแนนส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.31 และค่าเฉลี่ย 3.21 ค่าคะแนนส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.39 ตามลำดับ ค่าสถิติทดสอบ t มีค่าเท่ากับ -1.89 ที่องศาอิสระ $(n_1 + n_2 - 2) = 106$ ผลการทดสอบพบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จึงยอมรับสมมติฐานทางสถิติ และปฏิเสธสมมติฐานวิจัย สรุปว่าความเห็นเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มรองฝ่ายวิชาการหรือหัวหน้าวิชาการไม่แตกต่างกัน โดยกลุ่มรองฝ่ายวิชาการหรือหัวหน้าวิชาการมีความเห็นว่ารระดับการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษามากกว่าความเห็นของกลุ่มผู้บริหาร

ผลการทดสอบสมมติฐาน ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความเห็นด้านการนิเทศการจัดการศึกษาระหว่างกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มรองฝ่ายวิชาการหรือหัวหน้าวิชาการพบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.52 ค่าคะแนนส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.27 และค่าเฉลี่ย 3.61 ค่าคะแนนส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.29 ตามลำดับ ค่าสถิติทดสอบ t มีค่าเท่ากับ -1.71 ที่องศาอิสระ $(n_1 + n_2 - 2) = 106$ ผลการทดสอบพบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ จึงยอมรับสมมติฐานทางสถิติ และปฏิเสธสมมติฐานวิจัยสรุปว่าความเห็นเกี่ยวกับด้านการนิเทศการจัดการศึกษาของกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มรองฝ่ายวิชาการหรือหัวหน้าวิชาการไม่แตกต่างกัน โดยกลุ่มรองฝ่ายวิชาการหรือหัวหน้าวิชาการมีความเห็นว่ารระดับด้านการนิเทศการจัดการศึกษามากกว่าความเห็นของกลุ่มผู้บริหาร

ผลการทดสอบสมมติฐาน ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความเห็นด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาระหว่างกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มรองฝ่ายวิชาการหรือหัวหน้าวิชาการพบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 ค่าคะแนนส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.28 และค่าเฉลี่ย 4.50 ค่าคะแนนส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.32 ตามลำดับ ค่าสถิติทดสอบ t มีค่าเท่ากับ -2.12 ที่องศาอิสระ $(n_1 + n_2 - 2) = 106$ ผลการทดสอบพบว่ามีความนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐานทางสถิติและยอมรับสมมติฐานวิจัย สรุปว่าความเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มรองฝ่ายวิชาการหรือหัวหน้าวิชาการมีความแตกต่างกัน โดยกลุ่มรองฝ่ายวิชาการหรือหัวหน้าวิชาการมีความเห็นว่ารระดับการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามากกว่าความเห็นของกลุ่มผู้บริหาร

ผลการทดสอบสมมติฐาน ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยความเห็นโดยภาพรวมระหว่างกลุ่มผู้บริหาร และกลุ่มรองฝ่ายวิชาการหรือหัวหน้าวิชาการพบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.86 ค่าคะแนนส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.25 และค่าเฉลี่ย 3.99 ค่าคะแนนส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.29 ตามลำดับ ค่าสถิติทดสอบ t มีค่าเท่ากับ -2.45 ที่องศาอิสระ $(n_1 + n_2 - 2) = 106$ ผลการทดสอบพบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงปฏิเสธสมมติฐานทางสถิติและยอมรับสมมติฐานวิจัย สรุปว่าความเห็นโดยภาพรวมของกลุ่มผู้บริหารและกลุ่มรองฝ่ายวิชาการหรือหัวหน้าวิชาการมีความแตกต่างกัน โดยกลุ่มรองฝ่ายวิชาการหรือหัวหน้าวิชาการมีความเห็นว่ารระดับความคิดเห็นในภาพรวมมากกว่าความเห็นของกลุ่มผู้บริหาร

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ใน 6 ด้าน

ข้อที่	การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2	ระดับสภาพการปฏิบัติงาน			
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับที่
1	ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.01	0.48	มาก	4
2	ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.05	0.36	มาก	3
3	ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนรู้	4.21	0.37	มาก	2
4	ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.14	0.36	ปานกลาง	6
5	ด้านการนิเทศการจัดการศึกษา	3.57	0.28	มาก	5
6	ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	4.44	3.07	มากที่สุด	1
รวม		3.92	0.28	มาก	

ตารางที่ 2 ผลการทดสอบสมมติฐานความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ในภาพรวม ระหว่างกลุ่มตำแหน่งงาน

ตัวแปรตาม	ตัวแปรต้น	n	$\bar{X}$	SD.	t	Sig.
ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	ผู้บริหาร	54	3.91	0.47	-2.21*	0.03
	รองฝ่ายวิชาการหรือหัวหน้าวิชาการ	54	4.11	0.47		
ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	ผู้บริหาร	54	3.98	0.34	-2.08*	0.04
	รองฝ่ายวิชาการหรือหัวหน้าวิชาการ	54	4.12	0.36		

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ตัวแปรตาม	ตัวแปรต้น	n	$\bar{X}$	SD.	t	Sig.
ด้านการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียนรู้	ผู้บริหาร	54	4.18	0.37	-0.65	0.52
	รองฝ่ายวิชาการ หรือหัวหน้าวิชาการ	54	4.23	0.38		
ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษา	ผู้บริหาร	54	3.08	0.31	-1.89	0.06
	รองฝ่ายวิชาการ หรือหัวหน้าวิชาการ	54	3.21	0.39		
ด้านการนิเทศการจัด การศึกษา	ผู้บริหาร	54	3.52	0.27	-1.71	0.09
	รองฝ่ายวิชาการ หรือหัวหน้าวิชาการ	54	3.61	0.29		
ด้านการพัฒนาระบบ การประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา	ผู้บริหาร	54	4.38	0.28	-2.12*	0.04
	รองฝ่ายวิชาการ หรือหัวหน้าวิชาการ	54	4.50	0.32		
รวม	ผู้บริหาร	54	3.86	0.25	-2.45*	0.01
	รองฝ่ายวิชาการ					
	หรือหัวหน้าวิชาการ	54	3.99	0.29		

* มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 สาระสำคัญอภิปรายได้ดังนี้

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 มีสภาพการบริหารงานวิชาการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อยดังนี้ ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียนและด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

การทดสอบสมมติฐานความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของการบริหารงานวิชาการตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้รับผิดชอบในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 โดยภาพรวม ระหว่างกลุ่มตำแหน่งพบว่า เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนด โดยมีความคิดเห็นในด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้และด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาแตกต่างกัน จากผลการค้นพบนี้ ชี้ให้เห็นว่าผู้บริหารมักจะมองการบริหารงานว่ายังคงอยู่ในระดับต่ำเพื่อต้องการช่องว่างในการพัฒนาส่วนคุณครูนั้นก็จะมีความคิดเห็นที่ตรงข้ามกันกับผู้บริหารเพื่อเป็นการ

ป้องกันการเพื่อภาระงานที่อาจจะเกิดขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ ปรีศนา สีเงิน (2559) ได้ศึกษาสภาพ การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่าสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด การเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อจำแนกตามประสบการณ์การทำงานพบว่า เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดโดยมีความคิดเห็น ต่างกันในด้านกรวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและด้านการนิเทศการจัดการศึกษาจากการค้นพบนี้อาจ เป็นไปได้ว่าผู้ที่มีประสบการณ์น้อยกว่ายังคงต้องการการพัฒนาตนเองมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานซึ่งจะ มีความคิดเห็นที่ไม่ตรงกันกับผู้ที่มีประสบการณ์มากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นิลวรรณ วัฒนา (2556) ได้ศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถม ขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี มีการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ใน ระดับมาก เมื่อเปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน และที่ตั้งโรงเรียน พบว่า มีสภาพการบริหารงานวิชาการโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อจำแนกตามขนาดของสถานศึกษาพบว่า เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดโดยมีความคิดเห็น ต่างกันในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ จากทฤษฎีการบริหาร 4M ซึ่งประกอบ ไปด้วยคน (Man) เงิน (Money) วัสดุอุปกรณ์ (Materials) และการจัดการ (Management) การบริหารสถานศึกษาจะต้อง ตั้งอยู่บนพื้นฐานอย่างใดอย่างหนึ่ง แต่ในการพัฒนานั้นยังคงประสบปัญหาเช่น ปัญหาด้านบุคลากร อุปกรณ์ อาคารสถานที่ การเงินและงบประมาณซึ่งในปัจจุบันนี้ในการจัดสรรงบประมาณถูกจำกัดด้วย จำนวนนักเรียนจึงทำให้ในแต่ละสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกันนั้นส่งผลถึงคุณภาพในการพัฒนากระบวนการ เรียนรู้

ข้อเสนอแนะ

1. **ข้อเสนอแนะทั่วไป** จากผลการศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 มีข้อเสนอแนะแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ดังนี้

1.1 **ด้านหลักสูตรสถานศึกษา** ในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาควรมีการวิเคราะห์เอกสาร ต่าง ๆ มีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของชุมชนและท้องถิ่นเพื่อกำหนดเป็นหลักสูตรสถานศึกษา และควรมีการทดลองใช้หลักสูตรสถานศึกษาก่อนใช้งานจริง

1.2 ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ ในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ควรมีการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลมีการจัดทำข้อมูลผู้เรียนเป็นรายบุคคลเพื่อจัดการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับระดับการจัดสรรงบประมาณควรมุ่งเน้นถึงสภาพที่เป็นจริงไม่ควรยึดที่จำนวนนักเรียนเพียงอย่างเดียว

1.3 ด้านการวัดผลประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ควรมีการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องและมีความเหมาะสมชัดเจนสอดคล้องกับมาตรฐาน เหมาะสมตามสภาพจริง

1.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ควรมีการสร้างเครือข่ายในการวิจัยกระบวนการจัดการเรียนรู้ภายในโรงเรียนและระหว่างโรงเรียนและส่งเสริมให้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนการสอน

1.5 ด้านการนิเทศการศึกษา ควรจัดให้ครูได้มีโอกาสประชุมอภิปรายปัญหาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับงานวิชาการระหว่างครูด้วยกัน จัดศึกษาดูงานโรงเรียนตัวอย่างเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดกระบวนการเรียนรู้

1.6 ด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและมาตรฐานการศึกษา ควรจัดกิจกรรมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ เรื่องระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีการจัดทำระบบสารสนเทศของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ

1.7 สำหรับด้านที่ควรจะต้องคำนึงให้มากที่สุด 2 ด้าน คือ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาและด้านการนิเทศการศึกษา

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรเพิ่มตัวแปรในการศึกษาวิจัย

2.2 ช่วงเวลาของการเก็บข้อมูลนั้นควรเป็นช่วงเวลาที่ยังโรงเรียนมีภารกิจน้อย

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กมล ภูประเสริฐ. (2544). **การบริหารงานในสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ: ทิปส์ พับบลิคเคชั่น.

กิติมา ปรีดีดีลก. (2532). **การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ: อักษรพิมพ์.

จินตหรา ศรีเมือง. (2556). **สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในเครือข่ายสหวิทยาเขตอนุบาล**

จังหวัดศรีสะเกษ. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ศรีสะเกษ: บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ.

ชญญา พงษ์ชัย และคณะ. (2556). **ปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน**

ประถมศึกษาขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น.

- นิลวรรณ วัฒนา. (2556). **การศึกษาสภาพการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จังหวัดชลบุรี**. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปริศนา สีเงิน. (2559). **สภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาตราด**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2557). **การบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- พร้อมพิไล บัวสุวรรณ. (2556). **ครอบครัวและโรงเรียนหุ้นส่วนเพื่อคุณภาพของผู้เรียน**. กรุงเทพฯ: วรณกร ศรีรอด, ยุพดี ทองโคตร และขวัญตา ตาเหล็ก. (2560). **ปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียน เครือข่ายเฝ้าไร่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 . การนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ เครือข่ายบัณฑิตศึกษา**. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยราชภัฏ ภาคเหนือ ครั้งที่ 17.
- วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2555). **วิธีวิทยาการวิจัย**. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2544). **ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 (2562). **หน่วยศึกษานิเทศก์ รายงานผลการ ประเมินคุณภาพนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในปีการศึกษา 2561 และปีการศึกษา 2562**. 14 ม.ค. 2564, <http://www.Ptt2.go.th>
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, กระทรวงศึกษาธิการ. (2555-2556). **กรอบทิศทางการพัฒนา ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2556) ที่สอดคล้องกับ แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2545-2559)**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุขุม มูลเมือง. (2560). **สถิติเพื่อการวิจัยทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี.
- อภิชา พุ่มพวง. (2559). **ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดปทุมธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6**. วิทยานิพนธ์ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Best, John W. and Kahn, James V. (2006). **Research in Education**, 7th ed. Boston, MA.: Pearson Education Inc.
- Miller Van. (1965). **Administration of American School**. New York: Mc Millan Publishing.
- Pallanr, Julie. (2001). **A Step by Step to Data Analysys by Using IBM SPSS**. New York, NY: McGraw Hill Education.